



N^o 29.

Sestdeenā, 20. Juli (1. August)

1874.

Maksa par gabdu: Mahjas weests 1 rubl., pastes nauda 60 lap.

M a h d i t a j s.

Celshemmes sinas. No Rihgas: jaunās sķebļu grahmatas, — isbrauļšana salkumōs, — dams-fabrikis. No Raggazeema: glabbschanaš laima un winnas swēdilu deena. No Widssemmes: dšelszella notiklums. No Walmēeras: labības augšana. No Randawas: ugguns-grehts. No Pehierburgas: zellu ministēres, — Latweeschu sķobletaju kapulze. — suwaba medaļas dohtas. No Pinnu semmes: semneetu sķeēdrošchanaš.

Ahrsemmes sinas. No Wahzijas: preeferis ģantahlers. No Spanijas: Don Karloša raksts, — Kuentas uswarreščana.

Saunafahs sinas.

Raksts is Londonēs. Raksts is Kreewijas. Seēdonim. Grahmatu sinas.

Peelikkumā. Weenu natti meščā apmaltējuschees. Dakteris un Awwolats. Graudi un seēdi.

Celshemmes sinas.

No Rihgas. Rā eelšch „Rihgas wehstnešchā“ (Рижскій Вѣстникъ) lassam, tad Baltijas pareistiz-zigo sķoblu komiteja atsihdama, ka tahs preeļsch kab-deem gaddeem zaur winnas gabdaščanu fastahditahs grahmatas preeļsch Kreewu wallodas mahzischanas tais sķohlās, kas appaļsch minnetas komitejas stahw, wairs naw derrigas pehz taggadeju laiku wajjadšibas, tapat arri ruhpedamahs pahr pilnigi derrigu Latweeschu un Iggauņu lassischanas-grahmatu eeweschānu tannis sķohlās, — to wiffu eewebrodama komiteja nospreēda, usāzinahť us fazenschanohs (konkursi), sķhabdas grahmatas faralstihť pehz progannas, no komitejas dohtas: 1) grahmata preeļsch Latweeschu jaunelku mahzischanas Kreewu lassischānā un rakstischānā un Kreewu wallodas sķaprašchānā; 2) tahda pat grahmata preeļsch Iggauņeem; 3) chrestomatija Latweeschu wallodā, un chrestomatija Iggauņu wallodā. Swarrigatee nosāzizjumi pee sķo

rakstu fazenschanahs irr: a) wehłalais laiks preeļsch eesuhťischanas irr 28. Februars 1875tā gaddā; b) par labbakeem eesuhťijumeem, ja tee buhs fastahditi pehz programmas, tiks ismaksahťs: par wallodas mahzibas grahmatu 400 rubl. un par chrestomatiju 500 rublu; c) to us tahdu wihsi nopirkto manuskriptu komiteja warr list drukkahť un isdallihť us sķawu rehkinumu; bet arri faralstitajam irr atkauts to pasķu darriht; d) manuskripti irr eesuhťami us komitejas adreffi (Совѣтъ по дѣламъ православныхъ сельскихъ народныхъ училищъ Прибалтійскихъ губерній). Ar nosāzizjumeem un program-meem warr eepasihťees kuratora kanzeleja.

— Rihgas Latweeschu beēdriba ohtreis, tai 14tā Juli, isbrauza salkumōs us Katlakalnu. Isbrauļšchana notikka pa uhdens- un semmes-zellu. Lai gan laiks no rihta bija apmahzees, tad tomebr sķabrauza gan drihs 1400 zilweku. Preeļsch sķanzeschanas bija isgahdata smulka weeta, kur jauni laudis lihōs atpalkat-brauļschānai lihgsmi laiku pawaddija. Kas pee isbrauļschanas bija peebeēdrojuschees, wiffi ar sķo deenu bija meerā.

— No Widssemmes gubernatora weetneeka t. irr Christianam Bange atkuschāna dohta, sķew eetaisihť dams-fabrika preeļsch daschadu lauffaimneežibas rihku un maščinu sķagattawoschanas sķawā, Pehterburgas Ahr-Rihgā, Dsirawu eelā N^o 77 atrohnamā nammā.

No Raggazeema. Pee Rihgas juhrmallas irr eetaisitas trihs stanzijas ar glabbschanas laimu preeļsch luggineeksem. Taggad zettorta peenahťuse klahť Raggazeemā. Tai 16tā Juli tikka noturretas Raggazeemā glabbschanas laimas kristibas, tā tahdu

fwehtku deenu mehds nofaukt. Suhrmallneeki (Raggazeemneeki un Lappmeschneeki) bija stanziju Raggazeemā un glabbschanas laiwu greesni ispuschlojufchi, un paschi fwehtku drehbēs tehrpuschees, gaidija us weeseem no Rihgas. Stattitaju bija fanabkufchi lihds kahdeem 500. Rihgas juhras stoblas direktors, Schultes kungs, lilla ispuschlotu glabbschanas laiwu us juhrmallu aiswest. Zeksch lihds tureenai bija ar meijahm apspraufts. Schultes kungs turreja Wahzu wallodā runnu, furrā winsch klauftajeem isflaidroja glabbschanas laiwas nosihmeschanu un glabbschanas stanzijas peenahkumu. Tad winsch fassitta weenu butteli schampanera un dewa glabbschanas laiwai wahrdu. Us laiwas farroga irr laiwas wahrds „Raggazeems,” pehz stanzijas wahrda nofaukts. Pehz Schultes kungu runnas turreja Latweeschu wallodā runnu Ernst Plates. Runna skanneja tā:

„Zeenijami kungi, atkaujeet man kahdus wahrds fazzicht schinni fwehtku-deenā, jo fwehtlus mehds schodeen fwehtijam: mums irr schodeen kristibas.

Muhfu kristamais naw wis behrnisch, bet tomehr sawā sinā arri dschwneeks, kas schodeen sawas azzis atdarrijis, fahs dschwot un teizamus darbus pastrahdabs; muhfu kristamais naw wis pirmdsintais, bet zettortais lohzehtis sawam dsimumam, wiina trihs wezzakee brahti dschw Buktu-muischā, Magnu-sallā un Salisā.

No wezzakee brahti strahdajufchi, irr sinams, man to wairs newajaga peeminneht; tikkai pahri jaunāto brahli, muhfu kristamo, kahdu wahrdu. Ihtis lohzehtis sawam dsimumam buhdams, winsch stajahs sawu wezzatu brahtu pehdās; winsch strahdabs muhfu laitu garrā zilwezibas un palihdsibas darbus; buhs ihstais lihdsjetajs un glabbejs. Kā winsch labbi isaugs un buhs kreetnis sawā ammatā, pahri to mums leezina wiina apgahdataja un waldineeze, mums leezina Widsemmes zeenijama aprinku-waldiba.

Mehs sawu kristamo nofauzam par lihdsjetaju, par glabbeju; bet kam tad schis buhs par glabbeju, par lihdsjetaju? — Ku kam tad zittam, kā muhfu juhras-dehleem, muhfu mantas-ruhkeem, kas muhfu tehwijas baggatus augtus us tahtahm semmehm aisweidami, mums seltu puhriņā krahtj, jeb par muhfu raschojumeem fweeschu semju gresnumus pahrwedd.

Gan juhras-dehleem swabbada un jautra dschw, gan braufschana winneem weizahs, tad juhras-mahmina, labbu prahtu turredama, winneem isdewigu zekka-wehju juhta; bet lai Deems schehlo, tad wezza mahmina palikuse bahrga, tad wiina krahtdama wifaus lihds padebbescheem pazek, leelohs tuggus tā masas reektia-ischaumalas falcusch, tuggineekus nabbadsinus tā flaidas gar kraft-mallahm ismehta! — Kur tad irr patwehruks? Kas tad glabbi? Un patwehruks iraid un glabbeji rohnahs — „glabbschanas-stanzijā,” glabbeji nahs „glabbschanas-laiwā.” Waj buhs man jo plashi isstahstih schahdas stanzijas labbumu un fwehtibu? Beetiks man fazzijufcham, ka mums pahri latru tahdu jaunās stanzijas eetaifschanu japreezajahs, ka mums teem kungeem no firds japateizahs, kas par tahdu glabbschanas weetu gahdajufchi.

Beigās pahri muhfu kristamo runnajoht wajjadsehs, ka mehds wiina kristam, ka wiinaam wahrdu dohdam.

Raggazeemā winsch dschwot, un tad nofauktim wiina par Raggazeemneeku!”

Lai tad nu Raggazeemneeks, saweem kungeem paklaufdam, sawu ammatu ispididams, buhtu muhfu juhras-dehleem breefmu brihdē ihtis glabbejs un palihdsjetajs!

Uu jums Raggazeemneekem un Lappmeschneekem leeku

pee firds: effat weenprabtigi pee labbeem darbeem un ne-peemirstat, ka meers barro, nemeers pohsta.

Lai aug, salko un kuplo Raggazeemneeks!”

Pehz beigtas runnas fahlahs fwehtku-deena un bija arri ihsta fwehtku-deena, fur wiffi lihgsmojahs un preezajahs. Musihku spehleja us juhras krahta un dantschu lustes fahlahs. No juhras-mallas fapulzejuschees aisdewahs us Lappmescha-krohgu, fur dantschi no jauna fahlahs un kas danzodams nepreezajahs, tas atspirdsinajahs pee glabstites allus. — Pahri glabbschanas laiwas eerikti kahdu wahrdu fazzifim nahlofchā nummurā.

No Widsemmes. Gaddijahs, ka 29. Juni f. g. brauzis kahds wihrs, pee B. muischas peederrigs, no pilssehtas us mahju. Starp Strihweru muischas un Koblneffi tam bijis pahri par dselseszekku jabrauz; braufdam eefnaudees un nemas nemannijis, ka sirgs paschu ar wahgeem pee dselseszekka peeweddis, fur paschu reift maschina garram skrehjuse. Lohpisch neko faunu nehdmadams, weddis sawu aismiggufcho brauzeju us minnetu dselseszekku; bet tikkai pee fleedehm peewilzees, tad futtasirgs, fainneeka masu firdsinu par neko neturredams, tam norahwis fahnus un galwu, tā arri wahgeem abbus weenas puffes rittenus fahberfis, tā wiina tehwa schauzamo tabbaku. Bet tawu brihnumu! brauzejam pascham netik ween nekahda maina nenotikuse, bet turflaht winsch tik faldi duffejis, ka no wiffa ta neko nemannijis, kamehr pehz damfrattu aptureschanas tizzis wehlat mohdinahs. Ta ta meedsinsch! kam tahdu Deewinsch peeschkibris, tas nudeen warretu eet ar wezzu bismanni spehlotees.

P. Ap.

No Walmeeras. Rudsi, zaur zaurim nemmoht, irr schogadd brangi; ihpaschi no Straupes fahloht ap Besim lihds Walmeera tee dohd semlohpjeem labbas zerribas us baggatu ptaju. Tapatt seemas kweefchi jeb puhri rahdabs labbi. Waffaraja, wehla pawaffaras aulstuma deht, irr dauds masaka neka pehrn, tomehr ap Straupi, Zehsim un Walmeeru warr us isdewigu ptaju zerreht, ja tikkai wajjadfirs leetus netruihs un agras ruddens-falnas ne-usnahs. Ihpaschi linni rahdabs schogadd kupli un irr taggad pilnā augschanā. Uhboltina un seena schinni gaddā buhs mas. Uhdens-plawās, kā semlohpji paschi falka, sahle gan drihtj nemas ne-effoht auguse. Pehdigahs naktis bija ittin wehfas; 9ta Juli rihtā bija falna mannama, kas weetahm griffuseedus maitajuse. Ap ta paschu laiku arri Rihgā falna bija, kā to isgahjufchā nummurā peeminnejam.

No Kandawas. Lai 19. Juni nodegga Kandawas Kohrsemneeku fainneekam istaba ar wahguffi un strgu stalli. Daschas leetas gan isglahba, bet dauds arri fadegga. Weena atrahnite tik sawu dschw-wibu un sawas drehbes, kas tai bij muggurā, isglahba un wiffa wiinas nabbadriba no ugguns leefmahm tikkā aprihta. Ugguns gan laitam fulnā no skurstenā buhs zehlees. Diwi neddetas pehz tam,

taî 3. Juli attal Kandawas pilssehtinâ us pullsten 3 pehz pufsdeenâs ugguns sawâ wakkâ tillâ, un septinâs nammus ar dauds zittahm ehtahm aprihja. Starp teem bij Kandawas pagasta floblas- un teefas-nams, apteekis, weens frohgs un trihs sçhenki un tshetras bohdes. 15 minutès wiffi sçhee nammi degga weenâs leesmâs un ugguni dsehst nebuht nespehja, un til us to bij jaraugahs, la rohbesçhas tai warr aiswilt un ta par wiffu Kandawu nedabbutu pahrlubst, jo ugguns plehwes tahtu jo tahtu no wehja tillâ aisnestas un zittâs weetas nammi aisdesfinati, tâ la dauds dsehçhanu atstahja un sawu pasçhu mantu un nammu steidsçhs glahbt. Kad pilssehtas preesçh-neeks un labprahçtigas ugguns dsehçjeu beedribas pre-sidents Gaertiner lungs un beedribas hauptmannis Grün lungs nebuhtu prahçtigi to grubtu darbu wad-dijusçhi un ugguns buhtu tai tuwakâ Laimiau frohgâ, las pasçhâ pilssehtas widdû, peetillufi, tad teesçham, wiffa Kandawa buhtu par pelnu lahpele palittufi. Kandawas labprahçtiga ugguns dsehçjeu beedriba dar-bojahs gan no wiffas teefas, tâ la dauds tillâ eewai-noti pee sawahm meesahm, bet bij ne-eespehçhams. Par laimi, la laudis libdî lahdu 300 palihgâ fa-çkrehja un arri Talsu labprahçtiga ugguns dsehçjeu beedriba, las sinu bij dabbujusi, atskrehja un wiffu nofti palihdseja strahdaht un ar Deewa palihgu ug-guni sawaldija un nodsehja. Sçahde irr tohti war-ren leela, ihpasçhi teem nabbageem eedsthwotajeem, las behniau istabâs dshwoja, un tannis nammôs, fur papreeschu eesahçta degt, jo par sçhaurahm trep-pehm newarreja sawas leetas nekâ semmè dabbuht un ugguns ahtri wiffu pahrnehma. Dasçhs no teem eedsthwotajeem til dauds no sawas mantibas irr isneffis, lâ til tahs drehbes, las muggurâ. Arri no tahm no ugguns isglahbtahm leetahm dasçhas tillâ nosagtas, jo dasçhi arri tahdi to lausçhu pulkâ atraddahs, las apbehdinatohs wehl apçagga. Bil-weki gan wiffi sawu dshwibu isglahba, til weena gohws, las ar kehdi bij peeseeta, sadegga un arri tahdas wistas. To nabbagu eedsthwotaju sçahde istaisa gandrihs libdî 30,000 rub. un ar wiffu to namneelu sçahdi lohpa gandrihs libdî 40,000 rub. Ugguns, lâ fallâ, effoht no stakka zehlees, un no tam redsam, la wehl tohti dauds tahdu atrohdaçhs, las neapdohmigi ar ugguni dshwo, jo kad ugguns iszefahs tahdâ weeta, fur ar ugguni dshwo, tad tas irr sawadi un nefo newarr fazziht, bet kad no tahdas weetas zefahs, fur ar ugguni naw nekahda darrisçhana, tad tas parahda leelu neapdohmibu un neprahçtibu, tâ la zaur weena neprahçtibu daudseem irr jazeesçh. Kandawas labprahçtiga ugguns dseh-çjeu beedriba, buhtu arri Kandawâ tahs behdas un breefmas wairaf nowehrsufi, ja tai buhtu wehl oh-tra sprizze un zitti waijadçigi eerohçtsçhi bijusçhi, las pee tahda darba irr waijadçigi, bet tohs winna patti nespehç apgahdaht. Waijadçetu tapehç tahm aplahr-tejahm muisçahm un teem aplahrtejeem pagasteem

palihdseht, tahs waijadçigas leetas apgahdaht, lai tahdôs brisçhôs nefas netrühçtu, kad tahdas behdas usnahçt.

No Pehterburgas. Waldibas wehstneffi at- rohdahs sçahda ulase waldidamam senatam: „Muhçu zekku-ministeri, general-leitnantu grafu Bobrinçki, us winna luhgçhanu no winna lihdsçhinniga ammata atlaisdami, Mehçs pawehlam Muhçu generaladju- tantam Posjet, palitt par zekku-ministeri, pee lam Mehçs winnam atstahçam generaladjutanta weetu, lâ arri zittus no winna lihdi sçhim ispildamohs pee- nahçumus. Originals irr no Keisara augtas roh- ças parastihçs, Zarçkoje Selo, 10. Juli 1874. Aleksanders. — Waldibas wehstneffi 159tâ num- mura laffam walçts-padohmies nospreedumu pahç strahpehm, kad nelikçumigas beedribas dibbina jeb pee tam dallibu nemm.

— Pahç obtro Latweesçhu wisspahçrigo floblotaju çapulzi atrohdam Kreewu „Bisçhas awisç“ rakstu is Ribgas. Sçhinni rakstâ minnetahs çapulzes is- turesçhanohs tohti usteiz un to nostahda par preesçh- sçhmi wissahm tahdahm çapulçehm, las Kreewijâ warretu sanahçt. Minneta rakstâ farastitajç ihpasçhi usflawe, la çapulze irr prattuse til ar floblas-leetahm darbotees un no wissahm us politikas leetahm sçhmedamahm runnahm atturretees, zaur to ta is- puttinajuse wiffas çapulzes prettineelu zerribas, la waldisçhana tahdas çapulzes aisleegs.

— Sudraba medahtas ar wirçkrastu „par us- zihçtibu,“ kurras neffajamas pee kruhts pee Stani- çlawâ bantes, irr 12tâ Juni Wifsaugitadi dahwatas pagasta wezzateem: Indrikim Glasup Pulkarne, Pehçeram Sliçe Isçhçtilè, un Surram Lankle Weiranâ; un pagasta fçrihwereem: Indrikim Auer Spikè un Wirçkè, un Augustam Dumpe Beelawâ un Augutâ.

No Pinnu semmes. Semneeki dasçhôs zee- môs Pinnu semmè çametufçhees us weenu rohçu un wiffi lohpa nopirçufçhees dasçhadus semlohpibas riç- çhus, dahçgatus arçlus un maçhines. Wiffu pirms tee nu preesçh sawahm waijadçibahm isleeto sçhihs leetas, tad prett maçfu arri tappina (aisdohd) zit- teem aplahrtejeem semlohpjeem, un tahdâ wihsè ta pelna, to zittur kaufmanni un baggati lungi dçenn, fultamas un zittas maççhinas isihredami, ta nu pa- leel pasçhu kullè. Sçho sinu pasneegdami atgah- dinajam arri muhçu semlohpjus, lai to eewehrotu un, fur waijadçigs, lohpa çamestoçhs, maççhinas eegahdaht.

Ahrsemmes sinuas.

No Wahçijas. Awisçs, pahç Wahçiju sçano- damas, taggad dauds rakstâ un spreesçh pahç sçhau- çhanu us Bismarku. Ismelleçhana sçhihs sçhau- çhanas deht gan eet us preesçhu, bet ismelleçtaji wehl neka naw panahçufçhi. Tas kattofu preesteris ar wahrdu Çantahler, las us zekka widdus bij Bis-

marfa rattus tai brihdi apturrejis, tad us Bismarku tiffa schauts, irr par newainigu atrasts un no zec-tuma attal islaists. Santablers tiffai Bismarku gribbedams redseht bija tur nogahjis; bet us Bismarku labbu laifu gaibidams winsch fatizzis Kullmanni, kas no winna lahdu dahwanu islubdsees. Scho ihfu farunnaschanohs wehlat eeraudstja par peerahdischanu, ta Santablers effoht libhsinnatajs Kullmannam. Kad Bismarks, isnahjis, rattos eesehdahs, tad Santablers manija, ta sliktâ weetâ bija nostahjees, jo winsch leela kauschu pulka deht newarreis nelo no Bismarka dabbuht redseht. Ahtri winsch gribbejis par zellu pahrfreet, bet winna garree pree-stera swahri winnam ap kahjahm fatinnuschees, ta ta winsch negribbedams Bismarka rattus tai brihdi apturrejis, kad Kullmannis schahwis. Lai nenahktu weltâ ismetleschanâ, winsch prohjam muzzis, bet zaur sawu mulschanu tahdas dohmas fazehlis, ta winsch pee Kullmanna nedarba buhtu wainigs, un tahdâ wihse tiffa zeeti sanemts. — Daschas lattoku parti-jas awises rauga laudim eeteikt, ta Kullmanna schau-schana tiffai bijis kumedinsch, ko Bismarks pats ef-foht lizzis isdarriht, lai zaur to warretu lattoku par-tijai schahdeht un sew attal jaunu slawu pee laudim fagahdaht. — Bruhsijas rihta puffe semmes strahd-neeki fazelt mafus dumpjus deht jaunu aprinka wal-dischanas liffumu eeweschanas. Lai gan schee liffumi wairat semmakahm kauschu kahrtahm par labbu, neta augstakahm, tad tomehr semmes strahdneeki daudj weetas is flaidras dumjibas prettojahs jauneem liffu-meem. Isgahjuschâ neddelâ tahds dumpis iszehlahs Willihne pee Waldawas. Tureenas landrahts ar 70 jahneeseem irr dewees us nemeera weetu, lai warretu dumpi apspeest.

No Spanijas. Don Karlofs, ta isgahjuschâ nummurâ ihsumâ peeminnejam, irr isladis rastu (manifestu) pee Spaneeschu tautas. Schinni rastâ wiffu pirms us tam teel norahdihts, ta Don Karlofam taggad deesgan pilnigâ flaitâ labbi isriblohts karras-spehts jeb armija, un tad minnetâ rastâ arri ussihmehts, ko Don Karlofs Spaneeschu tautai un walstei ar saweem pascha wahrdeem apsohla. „Es tizzu,“ ta Don Karlofs minnetâ rastâ salka, „es tizzu, ta taisnibai irr sawa warra un schi tizziba dohd man warra-taisnibu. Esnu apsohlijees, ta Spaniju glahbschu jeb preesch sawas semmes mirschu; es sawu wahrdu peepildischu, dumpi apspeedischu un mannahm tautahm (pawalstehm) ihstu brihwibu dohschu. Tad arri es eewehroschu Spanijas tizzibu (prohti lattoku tizzibu) un semmes wehleschanohs, kas gribb liffumiga kehnia waldischanu; bet lattoku tizzibas-weeniba neubhs zittahm tizzibahm par apspeeschanu un kehnia waldischana neubhs warmahziga. Scho sawu ussainaschanu laischu pee saweem draugeem un saweem prettineeseem un ussainaju tohs pee sewis; bet kad nerimfees, tad es to ar karras-spehla warra apspeedischu.

Teem, kas schodeen salihgschanu nepeenems, buhs turpma japadohdahs uswarretaju liffumam.“ Ar ihseem wahrdeem Don Karlofa rastu pee Spaneeschu tautas peeminneusch, paslattifimees arri us karras darbeem, kas beidsamâ laitâ notiffusch. Karlisteem, kam fennat tohti plahni gahja, taggad sah labbati weiltees, wiini, sem Don Alfonso waddischanas, uswarreusch Kuentas pilssehtu un pehz Karlistu paschu sinnahm effoht sawangojuschi kahbus 1000 saldatus un 4 leelgabbalus atnehmuschi. Pahr Kuentas uswarreschanu jo plaschas sinnas is Madrides atlaistas. Pehz schihm sinnahm uswarreschana notiffuse ta: Tai 1mâ (13. Juli) no rihta Karlisti, kahdi 8000, sem Don Alfonso waddischanas, usbrukka Kuentas preesch-pilssehtai Karreterijai; trihs reis tee tiffa atgainati no waldisbas karras-pulku, kas pilssehtu aisstahweja; bet kad Karlisti zettortu reisu usbrukka, tad aisstahwetajeem bija ja-attahypjahs un apzeetinata weetâ, Kuentâ, janometahs. Kad aisstahwetaju waddonis, kommandants Sgliffes negribbeja pilssehtu prettineeseem nodohht, tad tee pa nakti ar diwlahrtigeem spehleem sahla pilssehtu apschau-diht un no rihta tai 2trâ (14.) Juli pilssehta tiffa tschetrereis sturmeta, bet ar sturmeschanu nelo nepanahza, jo sturmetaji tiffa atpallat atdsiht. Tad sahlahs no jauna apschau-dischana, kas pahri par 2 deenahm un naktim no weetas tiffa usturreta, ta ta beidscht Karlisteem isdewahs, pilssehtu sawâ rohkâ dabbuht. Pilssehtas kommandants gribbeja us zitabelli attahyptees, bet attahypschanahs ne-isdewahs, tapehz ta Karlisteem peenahza jauns spehls, kahdi 4000 wihru, un tee attahypschanohs aislaweja. Sem kahdeem nolihgumeem pilssehta nodohhta, wehl naw ihsti sinnam. Karlistu waddoni attahwa pilssehtu islawiht, wairat nammi tiffa nobedfinati, daudsi tiffusch nolawpiti un leels pulks pilssehtas eedsihwo-taju aplanti. Karlisteem, kas tiffa no Treiska, no pree-sterâ Triska un no kanonika Willalehna wadditi, bijusch kauschanâ 150 aplanti un 700 eewainoti. — Sawas lappas 27tâ nummurâ sinnojama pahr wahzu awischu sinnotaju Schmidtu, kas Karlistu rohkâs tizzis, no teem bes kahdas peenahlamas ismetleschawas tiffa us nahwi noteefahs, lai gan pat Don Karlofs bija sinnu atlaidis, ta ar teesjaschanu ja-usgaida. Sinnam, ta tahds patwarrigs Karlistu darbs ihpaschi Wahzija daudj nepatiffchanas fazehla, jo noteefatais jeb no Karlisteem nonahwetais Schmidts bija teizams un gohdajams wirsneets, kas beidsamâ Bruhschu-Frantschu karrâ sew augstu gohdasibmi, dselstkrustu, bija eepelnijees. Kad nu Karlisti tahdu gohda wihru noteefajusch bes peenahlamas pahrklausnaschanas, tad Wahzeesch ne-warr ihsti labbu prahtu us Karlisteem turreht ta us tahdeem, kas us sawstarpigu walstu-liffumeem karrâ mas ko rangahs; bet tomehr Wahzija daschi radduschees, kas Karlisteem par labbu publejahs, ta par prohwi no Fuldas pilssehtas teel sinnohts. Garridsneetu

jeb ultramontanu partija tur strahdajohi preefsch Karliteem, teem par labbu dahwanas wahdami; effohi pat ar basnizas malku naudu preefsch teem lassijusch. Gelfsch kahbas leelalas Wahzu awises (jaunas Nusburgas awises) minnetahs partijas wihi eeliffusch raktu, kurrâ isfazzihis, ka preefsch Karlistu karra weschanas nauda jalassa, dahwanas jafawahl. Kamehr wiffa apgaismota Giropa Karlistu isturrefchanohs karroschanâ atfihst par nepareisu, kamehr us muhsu augstu Kunga un Keisara preefschâ-lifschanu teel Briiffilê noturreta kongresse (sapulze), kas pahspreefsch, kâ lai kurrâ sawangotee tiftu jo zilwezigati turreti: tamehr kahdi ultramontani jeb garridsneeku partijas lohzeffi lassia preefsch Karliteem naudu, kas gan mas schabbus zilwezibas littumus karroschanâ eewehrojusch. Lâ strahda ultramontani.

Zaunakahs sinuas.

Berline. 18tâ (30.) Juli. Koleera febriga irr radd-dusehs Schlesija un arweenu wairat isplehschahs. Liverpulle (Anglija) ohstâ wairat ugguns-grehti bijusch. — Portugalles waldiba irr gabdajuse, ka rohbeschas starp Swantju un Portugalli tiftu apfargatas, ja Karlisti pah rohbeschahm eetu.

Maksts is Londones.

Londones banka.

Selta mamon, leelais pafauls deems! es gan ne-efmu taws lutellis, lai gan wiffadi nopuhlejes, tomehr ne-efmu lihds schim wehl prattis tawas swehtitas dahwanas krahtees, ar lo schê semmes wirfû jaw paradihses preefus warr bandiht, es jaw tiftai tahs drufkas, kas no tawa selta galda krittâ, lassidams fassittohs. Medusnojes, ka eedrohschinajohs tawu dischanu mahjokli apwelleht un tew sawu gohda-bijaschanu parahdih; weens no taweem kalpeem bija til laipnigs, man ee-eschanas-biffeti eedoht, dsirdebams, ka es pat no tahkas Kreewijas biju nahzis tewi apbrihnoht. Kahbi nu sawus nosleh-pumus un jaukumus!

Zaur wahrteem ee-eijohi mums wezs farkanswahr-lains wihs zeku rahbija us naudas-weetu. Es ar sawu beedri (kahdu jaw fenn gaddus Londone dschwodamu Wahzeti), zaur sehtswiddu isgahjusch un pa leewenehm pafahpuschi, atraddamees leelâ sâhlê, kur garrâs rindâs gar feenahm waj sehdeja waj stahweja rakstidami un rehkinadami, swerdami un flaitidami bankas-tschinawneeki, karts sawâ ih-paschâ weetâ un katram preefschâ galds un swars, un laudis, kas naudu gribb jeb naudu malka. Blakus sâhlê gahja wehl jo raibali. Schê walsts-parradu augti tohp malfati; jo schi banka usluhlo un pahwaldâ Angtu walsts-parradus, kas 800 millijonu mahrzinau sterlingu jeb kahdus 4200 millijonu rubtu muhsu naudâ rehkinajohi leeli, un fanemm par to grubtu publinu 1,400,000 rubtu malkas par gabdu. Kâ schê laudis eet un sprauschahs, durwis wehrdami un fisdami! warrbuht kahdi 60 kaseeri seh dubbul-

tâs rindâs appatâ, ar augstu kuppeli apflahâ weetâ. Schê tohp weenumehr flaitihis un swehrts, wiffur flann nauda, lo masâs missina schkippeles fanehmejeem pah galdu peegrusch. Schihis sâhles katram brihw apwelleht un schê neweens neprassa, lo tu gribbi, bet ja tew biffete, tad tschinawneeks tewi wedd eelschligâ bankas swehtumâ. Zaur sehtswiddu un gangeem noktuwam kahdâ tihâ, ar almenem bruggetâ weetâ. Schê fanemmi rohkas un lohzi sawus zekus gohdabijaschanâ ne preefsch leela naudas deewa, mamona, bet preefsch zilweku galwas-kausa un smadsenehm. Schê stahw damfmaschine, schâ namma kustedama dwehsele, kas pat tahkâs weetâs sawus spehkus rihto. Kahbi zilinderi, kahdi ritteni un kahdas pumpja-stangas un kas par brihnumeem, maschine patte few barribu gahda! winnas appatâ ugguns-krahfns rinkî greesdamahs eet appatsch kahda trektera, is kurrâ almenu-ohgles birst, tâ ka nekâs zits naw jadarra, ka tiftai no rihta ohgtu-kaste japeepilda un krahfni ugguns ja-eelêf. Schê wehl zittas machines, itt kâ no nerefsameem garreem kustinatas, ruhj, schnahj un dauhahs.

Pa schaurahm treppehm uskapham kahdâ weetâ, kur wiffas bankai wajadstigas leetas teel sagattawotas. Schê pehrwi malk preefsch banknoschu druk-laschanas ar maschini til smalti, ka tihri brihnumi; tur atkal strahda grahmatu druklataji un grahmatusehjeji, jo bankai wajaga il deenas kahdas 300 darba-ruffu grahmatas, kurrâs schê drukka, lihneere un feen. Nu nolahpam atkal kahdâ schaurâ bruggotâ sehâ. Schê wissapfahrt ar melneem dselsuflehgeem aistaisiti lohgi. Kas tad schê, waj pats breefmigakais zeetums? Nê, ta irr bankas biblioteta, bet bibliotetas krahjums tiftai pastahw ne-ee-feetâs lappâs. Waddonis atdarra kahdas masas dubbulta durwis un meh nokluhstam masâ, schaurâ un tumshâ gangi, ganga gallâ stipras dselsu durwis ais tahm mas welwehts lambaris bes lohgeem, tiftai no weenas gahses-leefmas apgaismohts; meh stahwam preefsch kahdeem trellineem, padshwojis wihs muhs sweizina. Bankas bibliotekars tas esfoht, falka muhsu waddonis. Meh pafannamees preefsch melnâ frakkâ un baltâ falka autâ gehrbta bibliotekara un tas muhs wadda ais trellineem. Augtu lihds pat greefsteem garrâs rindâs us dselchu plaukteem stahw schê sakrautas banknoschu paltas. Banknotes (Angtu papihru nauda), katra 1 mahrzina lihds millijonu mahrzinau wehrtas (tas kahdus 7 rubl. lihds 7 millijonu rubl.). Schê nu irr bankas biblioteka. Katra banknote tohp tiftai weenreis isdohta. Kah ta bankâ atpalkat nahj, waj pehz stundas jeb pehz gabdeem, tas irr weenalga, kah ta sawu zeku gahjuse, waj pah Berlini, Pehterburgu, Konstantinopoli, Honkongu, Nujorku, Londonu jeb ap wiffu pafauli, schê ta teel usglabbata sagta- un ugguns drohshâ weetâ 10 gaddus, lai pee sâhbsi-

bas, wilschanas jeb pee kahdas prozesses, ja waijadsigs, to warretu par leezineezi preekschâ fault. Kad 10 gaddi pagahjuschi, tad tahs fadedsina, lai atkal zittahm weeta rastohs. No banknoschu bibliotakas noktuwam banknoschu speestawâ jeb drukkatawâ. Al tamu brihnumu! Nedstihwa maschine peespeesch fawu dshwu meistaruru pee gohdibas. Pee katra eksemplara, to meistars maschinâ leef, maschina patte telkoschu nummuru usdruffa, ar furru apstihmeta banknote fawu zekku staiga, un pasinno us reis wairaf weetâs, las tahku nobst no bankas namma atrohdahs, kahds nummurs druffats. Kad 1999 nummurs druffats, tad maschina zipparus aisgrubsch un tur gaddahs tur negaddahs 2000 to weeta. Bet ne til ween. Tai pascha sekunde kahdâ tahkâ weeta darra to paschu kahds kontroleers, ta la flehpschana nebuht naw eespehjama, un to nu isdarra tahs machines, furras mehs schur tur pa nammu staigadami atrohdam. Taggad jaw gandrihs peekuffuschi noktuwam gubernatora un direktoru fanemshanas un spreeschanas-sahles. Ka schè lungi itt kâ lehniini dshwo, ta jaw saprohtama leeta. Preekschneeki fanemm par gaddu 4200 rubtu algas un wissu deenastneeku alga istaisa par gaddu lihds 1½ millijonu rubtu, bet tad arri irr kahdu 1000 deenastneeku. Tais pagrabbôs schè weenumehr guff par kahdeem 140 millijoneem rubtu ne-iskalta selta un sudraba, un katrâ wakkarâ is Towera saldatu kompanija atnahf schè waltis-istabâ nakti pawaddiht, katrâ brihdi, ja waijadsigs, gattawa buhdama.

Waddonis muhs atkal wedda zaur sehtahm un gangeem un tad pee kahdahm leelahm un smagahm durwim peeklaweja. No eelschpuffes tahs tiffa atdarritas un diwi lungi atkal frakkâ ar baltu kallautu stahweja leelâ augstâ welweta istabâ, tur gaisma no greesteem nahza. Apsahrt gar seenahm lihds pat greesteem augschâ atraddahs dselschu flapji. Schè irr bankas mantas-lambaris. Schè atrohnahs tas preeksch isdohschanas gattawas banknotes un kalti pilna swarra dukkati weens no teem mineteem lungeem ar frakku un baltu kallautu atdarrija kahds stahpjus, furros audeflu kultites gulleja, ar 500 lihds 1000 dukkateem pilditas. Winsch kahdu isnehmis man rohkâ dewa. „Pateizohs lungs, es nefad ne-esmu schaubijees, ka Anglija sawus naudas maisus ar sahgu-skladahm buhtu pildijuse.“ To teisdams tillai sawas bailes flehpu, to smagga kullite us semmi krisdama man padarrija. Dhtrs no melnajeem lungeem atdarrija pa kreiso rohku kahdu flapji ar smaggu atflehgu un pasneedsa mums banknoschu paktu. Palkâ bija 2000 gabbalu 1000 mahrzinu sterlingu notes. Teesa kas teesa, ka man nabbagam 14 millijonu rubtu rohkâ turroht duhscha pawiffam apgreesahs, bet to lihdsjeja, no mantas-lambara iseedams biju tilpat nabbags kâ papreekschu.

Mu wehl kahda bilde. Mehs eegahjam kahdâ garra

istabâ ar wairaf lohgeem. Widdû pee kahda lohga stahweja masa damsmaschine un pee lohgeem wissgarram wairaf spohschas machines, furru rittenus damsmaschine kustinaja. Us garra galba sahles widdû stahweja dukkati kaudses, un schè dukkati tezzeja pa steebreem un sifsnahm, kas pee tahm maschinahm atraddahs, kahdâ wallejâ kaste. Ja nu kahds weeglas dukkats zaur stobru atnahza, tē us reis no paslehptas weetas miffina plahite issehahwahs un nabbagu par kreiso rohku kaste eesweeda, bet ja tam swarra netruhka, tad tas par labbo rohku eefritta. Tas wehl nebija gan, tee pawiffam weeglee dukkati eeteff kahdâ masâ kaste, kas itt kâ leijerlaste isflattahs un ar skreemeli teef kustinata. Kaste dsird skannam un ruh-zam un appakschâ birst dukkati ahra, bet kahdâ isflattâ; katra dukkata bildei galwa puschu pahrzirra, tadekt ka par weeglu atrasta. — Wai, mannu deeninu! Man wiffi leeli trihzeja un es ar steigshanohs fri-schâ gaisâ steidsjohs.

Londonē, tai 9. Juni 1874.

K. S.

Raksts is Kreewijas.

IV.

Skweena leelwalsts pasaulē greesch fawu wehribu us Kreewiju, apstausch winnas milsiġu leelumu un bihtahs winnas nepahrwarramu spehku. Kreewijas katra spehku warr ar pilnu patestibu par nepahrwarramu dehweht, jo wehl lihds schim naw neweenai walstei laimejees to paschu salauft un apspeest. Dauds karrus irr Kreewija wedduse, gan ar weenu leelwalsti, gan ar wairafahm, tomehr irr arweenu wirsrohku paturejuse un fewim pee zittahm walstim to peewahrdu „Seemeta lauwa“ mantojuse.

To neweens newarr leegt, ka Kreewija garrigâ attihstichanâ knascheem sohkeem us preekschu steidsjohs, un pehz gaddeem, warrbuht daschâ labbat preekschâ stahwehs. Ispaschi pee skoblas buhschanas muhsu augsta waldiba schinnis beidsamajôs gadbôs turra dauds ruhpes un publejahs to pehz eespehschanas pahrlabboht. Kâ Kreewu laika rakstôs lassams, tad scho pawassari, 25. Mai atkal jauni skoblas likumi apstiprinati, furri no schi g. 1. Juli deenas eet spehka. — Kreewijas tautas skoblas naw nebuht til fellas, kâ warrbuht to daschs labs sawahm garra azzim preekschâ stahda. Tai gan no waijadsiga skoblu flaitka wehl dauds truhst, un wehl daschs gads pa-ees, kamehr tas fawu waijadsigu augstumu buhs pasneedsis, tad tomehr taggadejas skoblas nebuht naw mahnejamas. Wispahrigi nemmoht, strahda Kreewu tautas skoblas kreetni spehki, audsinati teizamôs seminarôs. Kreewu tauta naw nebuht us skoblahm skubbinama — no ifktras gubernijas gan to wis newarr leezinah — ta atshst patte itt labbi skoblu labbumus un atwehl arri saweem behrneem ilgatu laiku, pilnus 7 mehneschus, skoblu apmekleht. Kreewu tautai par gohdu schè wehl irr japeeminn, ka winna nespeesch wis sa-

wus ffolotajus badda deht eet beedeleht, bet lohne tohs tà, ta tee warr bes ruhpehm fawu maifi ehst un ar preeku pee tautas gaismoschanas darba strahdaht.

Bahr Kreewijas raschigu ffolu plaußchanu irr fo preezatees, bet pahr winnas semkophibu masaf. Gan Kreewija ifgaddus leelu dafku labbibas us ahrsemmehm israida, bet winna paspehtu to wehl dauds leelafà mehrà isdarriht, ja ween winnas lauf-faimneeziiba buhs wairaf attihstijufehs.

Muhfu schelligs semmes tehws dahwinaja fawai tautai brihwibu, newis brihwibu til ta wahra pehz, bet pilnigu zilweziibas brihwibu un swabbadibu. Semneeki, kurri lihds tam bes fawu dsimtlungu ih-paschas atwehleschanas, fawus zeemus nedrihsteja atstahht, nu warreja eet, us kuru puffi, un zil tahki ween gribbeja. Semneeku zeemi dabhuja no muifchas preefsch fewim tihuma semmi un meschu preefsch buhw- un malkas-lohseem eerahditu, kuru tee gan us renti, gan us ismalkaschanu peenehmu. Kreewu tauteefchi mible wis wairaf tirgofchanu, bes tam wehl meddischanu, sweiju un wiffabus lohla darbus, masaf semkophibu. Warrbuht ka arri Kreewu semneeki fahktu ar laiku wairaf semmes darbus mihleht, ja ween winnu lauki buhtu zittadà fahrtiba eegrohsiti. Wiffa semneeku arrama semme irr schauràs strihpàs eedallita, un itweens pee zeema peederroschs semneeks apstrahda wairaf tahdu strihpu — lohpa 6—9 deffet. — par kurrahm winsch attal ifgaddus waj nu rentes jeb naudu semmes-ihpasch-neekam atlihdsina. Bet ka nu strihpàs newiffeem us weenadu semmi kriht, tad tohp pehz paschu norunnas if pehz trim jeb wairaf gaddeem tahs zaur lohsefchanu mainitas. Itweens pee zeema peeder-rigs, peeaudfhs wihrifschkis dabhuht tuhdat fawu sinnamu semmi eerahditu. Ja weenam nebuhtu tifschana zeemà dsihwoht, un winsch gribbetu fur tah-tati us dsihwi nomestees un darbu peenemt, tad tahdam irr nobohschanas par semmi tà itweenam zittam, lamehr tas wehl pee zeema irr peederrigs, ifgaddus jamalka; weenalga waj winsch aiseedams to paschu irr zittam isrentejis, jeb to newarredams dihtà atstahjis. Sawu semmes gabbalu kreetni isstrahdaht un mehloht, tas neweenam nenahht prahtà. So man lihds publetees, dohma semneeks, pehz 2 waj 3 gaddi buhs semmes pahrdallifschana, un es, fawu semmi labbi iskophydams, dabbutu, to zittam atstahdams, tomehr attal fliftus gabbalus, un mannu sweedru augti nahktu zittam par labbu. Tahda semmes eedallifschana, tà redsam, nebuht naw teizama, jo zaur beesu pahrmainifchanu saude semneeks patifschanu us semmes labbafu iskophifchanu. Pa leelafai dafkai lauku darbi tohp no fewiwifschkeem apstrahdati. Seewifschki arr, ezze un ptauj; ihpaschi labbibas nogreeschana irr til ween fewiwifschku darbs us ptabwas feenu pfauf Kreews nelad bes fawas fewwas jeb meitahm ne-eet; arri tahm irr ifkatrai jawa isstapte un tahs nebuht masaf nenoptauj tà

wihrifschki. Seens irr wifswairaf Kreewu semneeka pahrtifschana, un tamdeht tas arri ranga zil spehdams to pa waffaru fawahkt, lai warretu seemà, to pilsehtà pahrdohdams, fo pelniht. Ta labba dafka labbibas, tas katru gaddu no Kreewijas tohp iswesta, nahht wairaf no deenwiddus gubernijahm, fur semme bes mehlfoschanas baggatus augtus isdohd, un attal no Witepftas-, Pleßkawas- un Baltijas-gubernijahm.

Kà jaw reis fazziju, Kreewija spehtu katru gaddu simtkahrt wairaf labbibas produzeereht, ja ween winnas laufaimneeziiba wairaf buhs attihstijufehs. Un ka tas reis notifsees, par to nebuht naw jafschau-bahs, to mums leezina ta labba dafka semkophju beedribas, kurras ar katru gaddu eet wairumà un winnu organi, t. i. laufaimneeziibas laika raksti un grahmatas. —s.

Seedonim.

Zil jautts un flaisht man effi
Tu dabbas jaunellis;
Man faldus preekus neffi
Senn gaidihts seedonis.

Zil faulihht fliti laistahs
Us semmes mahminu
Tad usplautst puffes flaishtas
Ar seedu galwinu.

Kas ruddent nowihtis,
Gan seemà pasuhdahs,
Tas atplaudams usdihdsis,
Nu seedòs usfmaidahs.

Un wiffu, kas til salko,
To putnu dseefmina
Ar fawu balfi stalko
Itt faldi sweizina.

Un firde, kas juhsmàs spulgo,
Kad baud scho jautumu,
Ta dseedama tulko
Scho fawu lihgsimibu.

Behrsinfch.

Sinna pahr jaunahm grahmatahm.

Pirma Kreewu wallodas mahziiba preefsch Latweefschkeem. Sarakstijis J. Golotusow's. Matka 40 kap.

Laines mahmina, jeb: tà zilweks warr tift laimigs un baggats. Matka 10 kap.

Weenas deenas patefiba. Patefigns stahstis. Latwifski tulkohts no J. Semifcha. Matka 15 kap.

Dseefnu rohta jaunelleem un wihtreem. Trescha dafka. Laua puffes. Latweefschu tautas-dseefmas. Us ischetri balfi no S. Jimse, seminara direktora. Plahnds wahlds matka 60 kap. beesds wahlds matka 66 kap.

Stohlmeisteris un winna dehts jeb: pee tezeschanas nepalihds ifschallam buht. Latweefschu wallodà pahrzeltis un Ludwig Heerwagen, Gaugenes draudfes mahzitaja. Dhtra drikke. Matka 25 kap.

Lihds 19. Zuli atnahktufchi 1989 fuggi un aiseghjufchi 1844 fuggi.

Atbildedams redattehrs Ernst Plates.

Sluddinafchana s.

Sluddinafchana.

Jaur scho teel wiffi Burgumuischas pagasta-lohjelki deht falkadifchanas to jaunrakstamufaimu registeru, uskazinati: jamus tebwa wahr-dus, la arri famas familijas pawairofchana un pamajifchana, lihds ar peeneschana riltiga krusstamu-un nobwies sibmu, schai pagasta waldischana bes kameschana un wifsweslal lihds 1. September f. g. usocht, jeb arri jaur ralktu, lihds ar peesubti-fchana to minnetu sibmu, schai pagasta waldischana to sinnamu darriht geibbeki. 3

Burgumuischu pag. walb., tai 13. Jult 1874.

Krodna Breeschumuischa tils diwreis latra gadda tai 3. Dezember un 1. Merz

firgu-, lohpu-, limu un krahmu-tirgus noturrehts. 2

Skohlotajs,

tas arri kreewiffi un wahjisti proht mahjht, warr weetu dabbuht kastranes pagasta skohla, Suntschu draudje. Kas scho weetu gribbetu dabbuht, lai peeteizabs deht notaisifchanas 5. August f. g. pee kastranes walfis waldischanas. 1

Weens stips puifis warr manna druffas-namma weetu dabbuht. 1

Behrni no semmehm

la fchejeenes skohlu apmelle, warr par pansioneereem uknemichanu atrast Jelgawas Ahr-Rihga, Trihs-weenibas-eela N 19 pee Charles. 3

Skohlas-behrni teel usnemti par lehtu malsu un pee labbas uspaffeschanas Pehsterburgas Ahr-Rihga, Smiltschu-eela N 24 pee Seidela.

Skohlas behrni

tas Limbaschds skohla eet, teel usnemti koste bek-tera Baumana mahja.

Weenu mahzellt melle fedlineekus, tapezibru-, polsteru- un dekorazijas-ammate weeta Nr. 18. leelu Smiltschu-eela Nr. 18.

Weena meita, no 14 lihds 15 gaddu weiza, teel mellela preefch bebrneem. Zapeprassa Mastawas Ahr-Rihga, leela Smiltschu-eela N 47.

Par eewehroschana.

Sawus zeen. vizejus darru usmannigus us to no mannis andele eewesto lellaru-fhrupu, (Trauben-Syrup).

Ahrsemmes scho fibrupu, wifspahri fweesta weeta us maji smehretu, ehd; fawas labbas barribas un gabruduma deht tas teel lohht zeenibis un faim-neeziha derrigs fawa lehtuma deht. Pa mahzi-nahm la arri mafas muzzinas par lohht lehtu zennu pahroobd

C. Scharlow,

Saulites bohneeks, Pehtr. Ahr-Rihga Kalku-eela N 36. 3

Mastawas Ahr-Rihga, jaunā eela N 82 irr pahroobdams weens gruntsgabals. Mastakas finnas turpat pee namma ihrafchneka.

Is Sobrecker, Witte un Herbes jabrika Rihga teel pahroobti no lehgera un us pastelleschana: drabschu-naglas, dselss-, kappara- un fedderu-drahtes wiffada reftnumā par to lehtalo zennu.

Turklaht arri peedahwaju seepes (Wihnes pafauls leetu istahde ar gohda medastu apdahwinatas), fwezzes, un kristalifeeretu soda is manna pascha fabrika, pirmas sortes asfalteteru ahrsemmes juntu-pappi, tafeles- un kohka-pappes, zinka-blekks un labbas Angtu dsennamas silfnas.

Grdm. Constabel,

Rihga, Zuhku-eela N 30. 3

No jensures atwehlehts. Rihga, 19. Jult 1874. No polizejas atwehlehtis. Drikkelis pee biltschu- un grahmatu-drikketaja ErnstPlates, Rihga, pee Pehtera bas.

Garriga Konzerte

bubs fwehteen 28. Jult 1874, pulstien 5 pehz pufdeenas, Pehterupes basnija.

Genastums preefch weena turimehma behrna. Breefchneeziha.

Weens jauns zilweks no femmehm, las jau pee fedlutaisitaja strahdajis, warr par mahzellt weetu atrast pee

Alb. Dreescher, 1

Jelgawas Ahr-Rihga.

Mafs-Brengumuischa (Diltu dr.) teel tee f. g. dajrsu aught, la ahholi un dumberi ierenteti. 3

Pahroobts teel labs biltsards ar baltschu un keejahm eelsh restorazijas „Brohstata pagrabs.“ 3

Sedlineeku-, tapizibru-, polsteru- un dekorazijas-ammata weeta Nr. 18. leela Smiltschu-eela Nr. 18.

peedahmajabs preefch lehtas un kreetnas sagattawofchanas wiffadu leetu, las minnetam ammatam peekribt.

Stunfikus suhru-mehstius

Superfosfat,

no Packart Ipswichè (Englandè)

turri te jau wairal la 10 gaddi par labbeem atrasti un sawu labbu ihpafschu deht jaw pirmā semlohpu israhdischana 1865. gadda medastu dabuja, pahroobd no lehgera

W. van Dyk,

leela Smiltschu-eela N 1.

Seepju sahles

eelsh mafalahm dastahm lihds ar pamahzifchana, florkakkis preefch ballinaschana, wiffadas analin-pehrwes, tad arri kofchenilli un pasta preefch farkana-salka, kirschu-, kaffeju un kanehfu-bruhnu pehrweschana.

Sillum sahles

no pirma nummera, la arri Korneuburgas un Hollandeeschu

lohpu-pulweris

un weffelibas balsams irr no jauna atwesti pee

Wilkum Wetterich, blakkam Pehtera basnijas.

Pee W. Dobihn Limbaschds

teel pahroobtas 50 muzzas labbi sahltu rengu. Atkal pahroowejī dabbuhū labbu teesu lehtati; bes tam tur atmenu ohglu un wiffadu ahpu-trahjums un seepju sahles. 1

Rihgas Latw. dsedataju kohrti

isbrauks fwehteen tai 28. Jult f. g. sakums us Mangalmuischu, tur pa preefchu noturrehts konzerti un tad to pagreju deenas dalku ar danzofchana islustejes. Rihga isbrauks no rihja pulst. Snds no damstuggu tilta pretti Jauneeem wahrteem un no Mangalmuischas atpalkat pulst Snds walfara. Damstuggis apturrehts pee Sarian Daugawas, tods turreenes lipesbranzjejus usnemt un tapatt pufdeenas laika draufe us Rihlgrahwi pretti teem weejeem, las bubs pulst. Snds pa dselssjellu no Rihgas atbraulafchi.

Programms.

Lai Deenu wiffi lihds, dsced. 4 balf. no wiffieem dscedatajeem sem E. S. Rihly l. waddifchana. Deews, fargi Keisaru, dsced. no wiffas publitas ar musika pamaddifchana.

Augusta laime Latwijai, dsced. no wiffas publitas ar musika pamaddifchana.

Kahos brubdis preefch atpubifchanahs.

Konzerie.

- 1) Wertira spehl. no Rihgas farra musika kohra „Malozari Jaroslavskija.“
- 2) Lihgo laiba us uhdena, dsced. 4. balf. no wiffiem dscedatajeem sem E. S. Rihly l. wadd.
- 3) Dhsoliti semjarriti, dsced. no Lihgofona jaulta kohra sem Balkinas Mikkele l. waddifchana.
- 4) Stahsti mannim Daugawina, dsced. 4. balf. no Latwijas wibr. kohra sem E. S. Rihly l. wadd.
- 5) Puiishi jahja peegunka, dsced. 4. balf. no Lehger lauta wibra kohra sem B. Schneider l. wadd.
- 6) Mafa biju neredesju, dsced. 4. balf. no Pawaf-saras beedr. jaulta l. sem E. S. Rihly l. wadd.
- 7) Mehš jawas dscedmas skandinajim, ds. 4. balf. no Zerribas beedr. wibr. kohra sem M. Kalnia l. wadd.
- 8) Staisita meita sehsh ais upp, dsced. 4. balf. no Seedona wibra k. sem J. Bude l. wadd.
- 9) Lai seed dscedmu beedribas, no Rebling, dsced. 4. balf. no Lihgofona wibr. kohra sem Balkinas Mikkele l. wadd.
- 10) Hollo! no G. Ahtoh, dsced. 4. balf. no Latwijas wibr kohra sem E. S. Rihly l. wadd.
- 11) Kamehr fruchtis sirds lezz (Zehwijas ds.) no F. Ahr, dsced. 4. balf. no Latwijas jaulta kohra sem E. S. Rihly l. wadd.
- 12) Latwija tu Diewa femme, no Stunz, dsced. 4. balf. no Lehgerlaula wibr kohra sem B. Schneider l. wadd.
- 13) Es majinatis gans, no F. Suber, dsced. 4. balf. no Pawafaras beedribas jaulta kohra sem E. S. Rihly l. wadd.
- 14) Pazehet ar wifskahschahm skannahm, no L. Maurer, dsced. 4. balf. no Zerribas beedribas wibr. k. sem M. Kalnia l. wadd.
- 15) Latwisti jau atskann wahrdi, no F. Mohrin, dsced. 4. balf. no Seedona wibr kohra sem J. Bude l. wadd.
- 16) Wertira spehl. no wiffeminnetu musika kohra.

Danzofchana

ar dscedafchana pa starpahm.

Lihdsbrauzjeji weef malfabs: lungi 70 lay. f. un lundjes 40 lay. f. par billeti, par furre naudu turklaht dabbuhs weenu ihpafchu preefch tahs deenas pasifchana deht noliltu un pee fruchtim peesprauschana sismi jed selesi. Zeem, tas us fwehtu platscha peenahl, jamolfa pufs zenna. Billetes buhs dabbujamas no fahis deenas jahloht: Ah-gelskalna pee H. Straube l., us Lehgerlaula pee B. Meeken un B. Schneider l. l., pee Lankas fabrikas pee G. Ferber l., pee Sarian Daugawas pee E. Bange l., Rihga pee J. Bude l. Stabbueela (Saulenstr.) N 80, pee Balkinas Mikkele l. Paliffadu-eela N 37, pee E. S. Rihly l. Bekker-eela N 5 — un isbraulschanas deena us damstugga pee kaffes. — Silita laika deht notils isbraulschana 8 deeni weblati.

Atiklums no eenahuma nolitis Latweefchu turimehmu skohlai par labbu.

Weenu ruddens-natti meschâ apmaldijuschees.

(Pehz lahda Wahzu stahita lihsefiba fatalihis.)

„Kahrli,“ wezzais Bihrlis usrunnaja sawu dehlu, „es wehletohs labhpraht, ka tu sahltu reis attal us prezzeschanohs dohmaht. Tu effi jaw diwi gad-dus atraifnis un buhfi pee ta laifa sawu pirmo feewu deefgan apraudajis. Tew wajaga preefsch taweem behrneem pamahiti un audsinataju gabdaht; jo tawa mahte irr wezza un nespeh par teem maseem brehtuteem ta gabdaht, la wajadsigs. Par tawu wezzako dehlu, Behfschu, naw nu gan wairs ne kahdas ruhpes, tas irr jaw septita gadda; bet par teem diweem jaunafeem gan. Mannas deenas warr arri drihs galla eet un tew buhs drihs wiffa mahjas waldischana un waddischana sawa sinna ja-nemm, pee ka tew wajadschis jaunus nu stipras fainneezes par palihgu.“

„Kad nu tu, teht, wiffada wihsê gribbi, lai es attal prezzejohs,“ Kahrli atbildeja, „tad gribbu tawu prahtu pildiht. Bet leegt es tew newarru, ka man naw us to netahda patifschana. To es sinnu gan, kahda ta bija, to nahwe man agri atnehma; bet to newarru eepreefschu sinnaht, kahda ta buhs, to es apnemschu. Manna nelaika Katihne bija flaiста, gohdiga, tikla un ruhpiга feewa, kurrea sawu wihru un sawus behrus lohti mihleja un pratta katru leetu fainneezi ba ihsta laika ar uszihtibu eefahht un pabeigt.“

„To es sinnu tif pat labbi, la tu,“ wezzais fazzija ar aiskustinatu firbi. „Winna bija man un mah-tei tif pat mihla, la muhsu paschu meita. Winna bija feewa, kahdu ohtru gruhti atraht; tadeht naw netahds brijnumis, ka tu newarri winnu aismirft un to arri tew newajaga nefad darriht. Bet kad winnas gars spehtu taggad us tewi runnaht, tad winna tew to paschu fazzitu, to es falku: teem maseem bahrischeem wajaga kreetnu mahtes weetneezi gab-daht. Bet gluschi jaunu tew newajaga prezzehht, kas neproht un negribb labpraht pee taweem behr-neem mahtes weetu pildiht un usflattitu tewi peh-digi preefsch sewis par wezzu.“

„Wiffu wairaf tadeht es bihstohs prezzetees, ka manni behrni netiftu no pamahtes ar mihlestibu un ruhpihu kohpti.“

„Mums irr deefgan kreetnu tautas-meitu,“ wez-zais fazzija.

„Teefa gan, teht. Te pat tuwu faiminds mums tahdas netruht. Par prohwi: Lejinas Lihse, Pree-duka Anna, Dundura Emma u. t. pr. Kurreu no tahm tu man wehleto?“

„Neweenu no tahm. Weena irr preefsch tewis par jaunu, ohtra par nabbagu un trescha par dauds flaiста.“

„Waj tad tu gribbi, lai es baggatibas deht nesmuftu prezzetu?“ Kahrli prassija ahtri.

„To nu gan ne. Seewa nedrihft par dauds flaiста, neds arri nesmufta buht. Par dauds flai-stas irr lohti wahrigas un tahm mehds saws wihrs drihs apnitt, ihpaschi tahds, kas ohtru reift prezz-ejes un kam behrni preefscha, nesmuftas naw wihs-ram nefad ihsti patihkamas.“

„Man leetahs, la tai seewai, kahdu tu preefsch mannis wehlejees, wajaga kahdai sawadneezei buht; un ihpaschi tadeht, ka tu us baggatibu leelu swarru leez; jo baggatahm irr gruhti peektuht, ihpaschi at-raiknam ar behrneem.“

„Bet kad winna buhtu arri atraifne? Kahrli, dohma us kahdu baggatu atraifni, kurrei behrnu naw.“

„Lahda man naw muhsu draudsê pasihstama.“

„Bet tomehr faiminu draudsê warr tahdas at-gadditees. Weena tabda irr man pasihstama. Ta irr wezza Burbeles meldera Puffites meita, kurrea bijuse kahdam jaunam turrigam fainneefam ap-prezzeta, kas wairaf mahjas bija pirzis, no kurreahm winna pehz wihra nahwes weenu un to brangako mantojuse. Winnas wahrds irr ta pat la tawas nelaika feewas Katihne.“

„Katihne!“ Kahrli issauzahs. „Zif labbi man buhtu, ka es ar kahdu wahrdi few feewu dabbutu! Katihne! Bet tomehr kad es to newarretu ta pat mihloht, la sawu nelaika Katihni, tad tas wahrds manni jo wairaf apbehdinatu un listu pirmo feewu peeminneht un noschehloht.“

„Tu winnu mihlesti, es tew falku. Winna irr kreetnis un labhsirdigs feewischihs. Es nu gan nesemu winnu wehlafi redsejis, kamehr meitas-gaddos; tad winna ne-isslattijahs wis nesmufta. Taggad winna naw gan wairs jauna, buhs kahdus trihs-desmit jeb kahdus wairaf gaddus pawaddijuse. Win-nas tehws, kursch man irr jaw no jaunibas gadbeem labhs draugs, un zitti raddi irr baggati. Ja tif-kai tu winnai daudsmaf patiftu, tad tu warretu to drohschi dabbuht.“

„Waj tu effi ar winnas tehwu par to jaw run-najis?“

„Sinnams. Muhsu starpâ irr jaw wiss tif tahk norunnahts, ka tiklai winnas „Ja“ meen wehl irr wajadsigs. Tu taf pasihsti wezzo Puffiti?“

„Tas pats laikam bija, kas ar tewi Behrtuka turgu farunnajahs?“

„Ja. Winsch eewehroja, la tu pratti ar wehr-scheem labbi kuptschotees, un no mannis sinnaht dabbujis, ka tu mans dehlis effi, winsch fazzija, ka tu winnam labbi patihloht. Un ta mehns nahzam wahrdi passaf wahrda us tahm dohmahm, ka mums wajagi tewi ar winna meitu saprezzinaht. Un ta irr manna leelaka wehlefschanahs, ar baggatu fami-liju raddos eefultees.“

„Teht, tu leez us baggatibu leelu swarru.“

„Ka tad dehlis? Waj preefsch tewis naw bag-gatiba ne kahda swarra?“

„Es leeku us mihlestibu wissu leelato swarru. Par baggatibu man maj ruhpes. Muhsu mahja eenefs arri tifdauds, fa warram bes ruhpehm nahkamibai pretti flattitees, ja es tiffai ar uszihhibu strahdaschu. Bes tam mums irr preesch neaugligeem gaddeem flehti labs labbibas-kradjums un labs graffis Rihgâ drohschâ weetâ us intressehm.“

„Gan teesa, dehts, fa mums ir dauds wairaf pee robkas, ne kâ dascheem zitteem fainneekem un fa muhsu tihrumi ir zaur mannu un tawu uszihhibu par avgligeem pahwehrsti; bet jo wairaf jo labbaki. Tadeht naw kuplis bruhthes-puhrs nefad smahdejams. Sinnams, bes mihlestibas newaijaga arri prezzetees. Bet mihlestiba rohdahs wehlafi kohpâ dsihwojoh. Tâ es esmu pehz sawa tehwa padohmu prezzetees, un waj mehš ar tawu mahti nedsihwojam deesgan mihligi.“

„Es negribbu, teht, tawam padohmam pretti buht, tadeht kâ gohdigam dehlam peenahkajs ar weenu fameem wezzakeem paklausih.“

„Labbi, tad tem waijadsehs wezzo Pukkites tehwa apmelleht un ar winna meitu eepasihtees, un jo drihsaki jo labbaki; zittadi warretu kahds zits pa-preeschu pasteigtees un tu nahktu par wehlu.“

„Bet taggad irr labs faufs fukkamaais laiks un semme jasteids arri preesch nahkamas waffaras usart; tadeht neatleef laita us prezzeschanohs braukt.“

„Neweens newarr bes laita tehreschanas apprezetees. Kas waijadsijs, tas waijadsijs. Rihgâ irr swehtdeena; tu warri schodeen pehz pufsdeenas isbraukt, tad tu schowaffar deesgan laikâ tur nobrauksi; jo Burbeles dsirnawas irr no schejeenes tiffai kahdas trihs juhdses un kad tu pa mejscha-zekkeem brauz, tad dauds tuwafi. Muhsu firma kehwe irr tschakla tezzetaja. Upgehrbees sawas labbatas swehttu-drehbës, panemin preesch Pukkites tehwa labbu schahwetu schinki un kahdus zahlus par dahwanu lihds, lai winsch tewi laipnigaki usnentu. Rihgâ lihds pehzpufsdeenas warri tur palitt un winna meitu labbi eesfattiht. Waffarâ warri ar „Ja“ jeb „Ne“ atkal mahjâ buht. Un tâ tem naw dauds laita jatehre.“

„Labbi, teht,“ Kahrlis atbildeja, kaut gan winnam nebija ne kahds labs prahts prezzetees braukt.

Kahrlis bija jaw no behrnibas tihlu un darbigu dsihwi eeraddis, kâ jaw arweenu tahdu wezzafu behrni, kurei atsiht to fakkamu wahrdu par pateefigu: „Kas strahda, tam irr maije.“ Skohlu winsch nebija apmellejis, tadeht, fa winna behrnibas gaddës skohlas bija reitakas ne kâ taggad un winna tehws ne-atsinna skohlas wehrtibu, dohmadams: „Skohlâs behrni mahzajs tiffai flinkoh un zittadi palaihtes.“ Tomehr winsch ar sawu gaischu un wehrigu prahtu deenu pehz deenas uszihhtigi strahdadams par freetnu semlohi eemahzije. Sawu nelaika Katrihni, kureu winna wezzaki bija kâ bahreniti peenehmuschu un audsinajuschu, winsch

bija diwidemit gaddus wezs buhdams apprezjeis un to firsnigi mihlejis un newarreja to nefad aismirst. Pehz winnas nahwes winsch nebija lihds schim nefad us tahm dohmahm nahzis, kahdu zittu prezzehht. Tapehz winnam bija gluschi behdigi apfirdi, fa tehws winnu usfubbinaja us prezzeschanohs braukt. Bet jau no behrnu kahjam eeraddis tehwan arweenu paklausih, winsch ne-eedrohschinajajs arri schai leetâ winna dohmahm un pawehleschanahm pretti buht.

„Warrbuht,“ tâ winsch dohmaja pee sewis, „fa manni kahda nezerreta jauna mihlestiba aplaimohs. Bet kas mihlestibu melle, tas to retti atrohd; winna rohdahs tur wissu wairaf, tur to wissu masafi zerre atrast.“

Winsch bija ar tehwu pa tam no tihruma us mahju aischajis un eegahju rijâ, futtu islaist un krahfnei malku usmest.

Tehws eegahja pa tam sambari un atrahda Salinas atraini ar sawu seewu farunnajotees preeschâ. Salinas atrainne dsihwoja kahdâ masâ buhdinâ, ne tahti no Zihruta mahjas. Winnas nelaika wihrs bija nabbags rohpelnis bijis, pehz kurea nahwes winnai bija ar sawu meitu deesgan gruhtha dsihwe un ruhpes deht pahrtiklas, kaut gan abbas ar wehrpschanu uszihhtigi strahdaja. Tomehr winna nesuhdsejajs nefad par sawahm dsihwes-gruhthahm. Lihdsjeetigas kaimineenes winnas ruh-zibu redsedamas, palihdseja winnai ar kahdu stohpiu putraimu, tezzinu kartuppetu u. t. pr.

„Effat sweizinata kaimineene!“ Zihruta tehws to usrunnaja. „Kahda waijadsiha juhs pee mums atneffa?“

„Juhs sinnat, Zihruta tehwu,“ winna atbildeja, „fa es ar sawahm waijadsihahm nefad zitteem neusbahschohs. Mahzu ar kaiminu mahti tiffai druszia farunnatees.“

„Ja, tâ irr,“ wezzais fazzija; „tapehz wissi kaimini juhs mihlo un palihds jums kâ warredami.“

„Gribbetu labbpraht sinnahht, waj juhsu Kahrlis nefahs schoruddeni us prezzeschanohs dohmaht?“

„Juhs effat ustizzams seewischkis,“ wezzais atbildeja; „jums warr wissu isteikt, bes fa buhtu jabihstahs, fa juhs to tahtati pahpatu, kâ zitti seewischki darra. Tapehz drihktu jums dsirdohht sawai wezzai fazzihht, fa Kahrlis wehl schodeen patbrauks us Burbeles dsirnawahm prezzetees.“

„Paldees Deewam!“ Zihruta mahte issauzajs. „Deews lai peeschkurr winnam tahdu paschu labbu seewu, kahda pirma bija!“

„Tâ! Tad us Burbeles dsirnawahm juhsu dehts brauks prezzets!“ Salinas atrainne issauzajs. „Tas irr labs atgaddijums! Juhs, Zihruta tehwu, praffijahht man pimit, waj man kahda waijadsiha effohht! Tadeht eedrohschinajohs no jums weenu patilschanu isluhgtees: Tas buhtu kohhti labbi, kad

Kahrli's nemtu mannu meitu lihds; jo winna nesinna us turreeni zeffu."

"Us turreeni? Us Burbeles dsirnawahm?"

"Nè, bet us tur pat gluschi turu buhdamu Saulites pufs-muischu, pee kurras rentneeka winna par deenastneezi faderrejuse."

"Kas, kaimineene? juhs gribbat fawu meitu deenastâ doht un weena patte sawâ weentutâ buhdinâ dsihwoht?"

"Gruhts prahts man irr deesgan no fawa weeniga behrna schkirtees un to til tabli prohjam laist; bet lo buhs darriht? Weenreis nahwe muhs tà tà tà schkirs; tadeht wannai jamahzabs pee laifa pasauli pasiht un pee sweescheem laudim maissi pelniht. Un ruddens-laiikâ newarr ne fur tuwafi deenastu atrast. Saulites pufsmuischas rentneeks no Behrtuta tirga schè garram jahdams un mannu Mariju redsedams, prassija, waj winna newarroht pee winna deenastâ eet. Marija bija gattawa gab-Teja un salihga ar winnu par labbu algu, kahdu mubfu kaiminds meitas nepelna. Nih-tâ irr norun-nahts terminsch klah, kurrâ wannai wajjaga sawâ deenastâ eestabtees."

"Nè, kaimineene, tas nebija no jums pareisi darrihts, ka juhs sawu meitu til tablu deenastâ faderrejat un ihpaschi pee Saulites rentneeka, pee ta baijara, no kurrâ nekahdu labbu flawu nedstid! Buh-tu juhs man eebilbuschi, ka juhs gribbat sawu meitu deenastâ doht, es buhtu to pee sewis nehmis; winna warretu mums par seemu wehrt un mannai wezzenel pee kaiminezibas palihdseht. Kaut nu gan es newarretu wannai til leelu algu doht, ka Saulites rentneeks, tad tomehr jums nebuhtu tas schchlums no fawa weeniga behrna tablu schkirtai buht. Zuhfu Marija irr tschakla un uszigtiga meita, kurreu sawâ deenastâ nemt naw ne weenam flahde."

"Ja, es noschehoju, ka ne-esmu no jums, Zih-ruta teh, papreckschu padohmu prassijuse. Bet taggad Marijai japilda, lo winna apnehmusehs."

"Sinnams. Es negribbu, ka wannai buhs sawu derribu laust. Ne kas nestahde, ka winna scho seemu sweschumâ pawadda un mahzabs starp sweescheem laudim dsihwoht. Nahkloschâ pawoffarâ winna warr pee mums atkal pahrnahlt. Ja, Kahrli's warrehs winnu gan west. Ah, tur winsch nah! Kahrli, muhsu kaimineenes Marijai ja-eet us Saulites pufsmuischu deenastis usnemt; waj tu winnu nepaweddissi?"

"Kapeh, ne, teht?" Kahrli's, kursch gan nebija deht sawahm prezzeschanahs-dohmahm pee jautra prahta, bet tomehr arweenu gattaws saweem lihdszilweeem labbu darriht.

Ne wezzam Zihrutam nedj arri Salinas atrainet ne nahza tas ne prahtâ, ka Marija ar Kahrli lohpa brauzohht warretu winna prezzeschanahs-dohmahs us sewi greeht; jo winna tiklat 17 gaddus wezza bija par jaunu precksch 30 gaddus

wezza atrainet, kursch arweenu wehl sahrts, tà jauneklis isskattijabs un tur klah par nabbagu precksch baggata kaimneeka debla. Tapeh, wezzais skattijabs bes ruhpehm, ka flaista Marija Kahrkam blakus rattos eesehdabs un abbi lohpa aibrauzâ.

(Us preckschu wehl.)

Dakteris un adwokats.

(Latwiski no A. Sp.)

(Skatees Nr. 24 Beigums.)

Peh, tschetrapadmit deenahm Kaimunda waffaras-mahja bija swehtku uswalkâ tehrpusehs: wiffi lohgi spohschi spihdeja no krohn-kulturu gaischahm swez-zehm; jaukam musihkim spehlejoht mahjas leelâ weefu istabâ smudri danzotaji ar flaihtahm danzotajahm dantschu preeks lihgsmojahs, preeks un lihgsniba pahr wisseem weeseem waldija, jo schis weesbas wakkars bija weens preeka wakkars, bija Emilijas atweeffekoschanas swehtku wakkars, kurreu Jahseps sawai mihtai seeminai par eepreezinafchanu bija isrihkojis.

Emilija, lai gan ne lepni, tomehr glihti gehrbusehs, schdeja tà flaista rohse sawu draugu un pasihstamu pulkâ un fanehma firsnigabs laimeswehleschanas us sawu atweeffekoschanohs. Kad dakteris Frihdlands eenahza, tad Emilija tuhdat pazehlahs, smaididama wannam pretti gabja un winnu aplampuse firsnigi nobutchoja, no pateizibas pahrnemta.

Bes ween Jahseps, neweens nesinnaja tabs diw-kahrtigas breefmas, is kurrâhm dakteris Frihdlands to jauno kundsi bija isglahbis; jo tabs adwokata wehstules palikka weens noslehpums un arri schi stabta farakstijabs nebuhtu nelo no tahm dabujis sinnaht, ja peh, daktera mirschanas winsch nebuhtu starp winna zitteem papihreem atraddis scho stabtu ussihmetu.

Beigâs wehl kahds wahrds japeemint pahr Juliusu. Julius, reis sawas jaunibas pahrskattischanohs atsinnis, wairs nedohmahht nedohmaja zittu kahdu feeweeti mibleht bes ween sawu mihto, daito Glenu. Birno meitu, ar lo Glenu winnu apdahwinaja, winsch likka nokrustiht par Emiliju, lai arweenu warretu atzerretees, ka ustizziba un miblestiba starp wihru un feewu ta leelaka laime laulibu. Ar adwokata buhschanu wannam labbi weizabs, jo winsch bija gudrs adwokats, un driht tikla par flawenu wihru Wihnes pilssehtâ.

Sinna par ussautteem Nihgâ.

Jesus basnijâ: zimmermannu sellis Joh. Lukowski ar Karolint Lublin, dsim. Swihgul. — Strahdneeks Martin Klawe ar Lotti Treulohn. — Soldats Zahn Krenberg ar Trihni Rauga. — Melderis Gustaw Raibs ar Annu Juliani Weiss.

Jahnu basnijâ: fabriku strahdneeks Jannis Flugim ar Greetu Rosenbruf. — Biskneeks unteroffizeeris Jehlab Elzer ar Eljabehiti Marie Schauer. — Dischleru sellis Karl Tomjohn ar Margreetu Smedre. Martiu basnijâ: namma ihpaschneeks Jannis Trentsch ar Lawisi Sarring. — Kuischeris Jannis Stromberg ar Annjappi Geuntmann.

Gradi un feedi.

Munna,

Io „Skrittums“ sawam deklam pee meistara eijoht runnaja.
Janzi, tu effi mans dehts, un es esmu taws tehws,
— to irr tew tawa mahte, manna seewa jaw daudsfreis
fazzijuse, kad tu manni nekruuffi un es Lewi pehru: Tu
schodeen eeffi pee sawa meistara, ar jauneem swahrkeem
muggurâ. Schohs swahrkus esmu pirzis par trim rub-
keem un lizzis taifht ar schubjamu maschihni, furra irr
fohti jauts isdohmajums weena Amerifaneescha no Ame-
rikas, furru Kolumbus usgahja.

Ar scho eefchanu tu ee-eij pawiffam zittâ dshwes kabrtâ
— mulki — usklauses, so es tew faktu, zittadi
es tewi smehteschu.

Redsi, Janzi, taggad irr mannas leelakas raises, so es
ar tewi lai darru, ka tu par derrigu zilweku taptu! Ne-
skattees us taweem jauneem sabateem, skattees us manni.
Es runnaju ar tewi, es esmu taws tehws!

Kad es wiffus tawus darbus apluhfoju, Janzi, tad
es nesinnu, woi man tewi par juhku jeb par kasu, eerau-
dshht buhs, jo tawa sapraschana, ja tew winna irr, irr
tik dshht nogrimmuff, ka es winnu nemas newarru ahrâ
dabbuht, kad es tewi arri desmit stundas us galwas fleenu
un par dibbenu dohdu — nekas nekriht lautâ.

Bikkis to sinn, pehz ka tu effi, bet pehz tawa tehwa tu
pateeffi ne-effi; jo redsi, Janzi, wezzo skrittumu usstatta naw,
bet jauno ne no tuweenes. Kaunetees tew wajadsetu, tu
— mulki — to — Tu effi labs, Janzi, tas irr taif-
niba, un tu kauneem neklauffi, kad wiini tewi willinahs;
jo tu jaw tawam tehwa neklauffi, kad winsch tewi us
krohgu lihsh willinaja.

Ne-effi nekad preeschmuttigs un effi arweenu pallau-
figs sawam meisteram, pee furra tu nu driht no-eeff.
Ne-israhdi neweenam, ka tu gudris effi, bet isleejees fohti
dumisch un ta islischanahs irr dauds to wehrta, jo ar
dumjibu teel zaur wiffu pasauli, kad tik ween naudas ne-
truhst — un par to es gahdaschu — ka tu iskatru
neddeku tihru krellu dabbu, jo us tihribu, woi tu sinni,
es zeeschi luhfoju. Un nu — notihri deggunu un eij
dohd mahtei muttes — es negribbu.

Wehstule,

Io skrohdeni fellis Deedsing sawai mihlakai rassijis.

Neustizzama Lihsklen!

Tas pateeffi naw no Lewim feini, ka Tu ar mannu mihs-
lestibu tik aufsti un gleichgültigi*) sahj apeetees. Lewis
deht esmu es jaw tik dauds frakas, bilkes un westes no-
plehshs, jau daschu pahriti stihbeku schkihbi nominnis, un
dantschu weetas to druzjinn meefas, kas man wehl bij, no
kauleem nofrattijis; un tomehr isleefahs, ka es tik dauds
ween pee Lewis wehrtiba stahwetu, ka swahrte bes pee-
durtnehm. Woi tu dohma, ka es weenumehr no Lewis
ka pee deega paweddene lischu aplahrt waddatees un ar
fewi ka ar eelappu apeetees? Dho! Tad es sawu mihs-
lestibu us weenreis pahrrautu, mannu dedshbu us Lewi
faktâ eesweestu, un Lew ar to paschu ohlekti mehritu, ar
furru Tu man labprahht mehri. Tas wirdigais kundsinsh,
kas taggad tawâ firdi eekohrtelejees, Lewi pateeffi atfal
atstahs! Apdohma ween, so es Lew faktu! Gan tu ween-
reis atfal us manni dohmaff, kad tee saldee mennerkeni**) ar
teem spihdoscheem stihbeteem, buhs prohjam, un Lih-
kene apsmecta un lâ falausta adata fewi juhtisees.

*) weenaldfigi.

**) wihrinti.

Lihsklen, taggad irr wehl laifs muhsu mihslestibas deegu
atfal eeweht.

Bet kad mannas pazeetibas wihles buhs weenreis isahr-
dijuschahs, tad es tahs nekad wairs nelahpischu.

Taws agrakais lihshaberis
Deedsing,
schneidergeselle.

Smeeklu stahstini.

„Kad N. lungs naht — pawehleja kahhs lungs sawahm
fullainam — tad fakti winnam, ka es riht pulstun pee-
jds ar to wehlohs runnaht.“

— „Labb, bet to tad lai faktu, kad winsch ne-atnaht?“
— atbildeja fullains.

„Beenigs lungs,“ kahhs kalps fazzija us sawa lunga,
us furra galda tas dauds atplehstas wehstules redjeja:
„Manna mahte gribb, lai es winnai pa reisei wehstules
stellejoht; woi juhs newarretu man kahdu schkinkoht, furra
jums wairs negeld?“

Dufmigi prassija kahhs, kas plikki bij dabbujis: „Woi
ta bij schpahse jeb pateeffiba?“ — „Pateeffiba!“ sauza tas,
kas winnam to plikki bij dewis. — „Nu, ka irr juhfu
laime, jo tahdu schpahsi es neprohtu!“

R. Matscherneeks.

Dsirkstele.

Wezarrajs. Satti, draugs, tapehz tahs rahmahs ai-
tas deenu muhschu tahs wahjakahs?

Saunarrajs. Ia irr gannu waina. Lai paschi gan-
nibas warretu gulleht, tee tahs nomahzjusch nekustetees
no weetas, zaur to tahs baddu pamirruschas, ka pat ehst
wairs ne-eet.

Brihwsemneeks.

Schihdu draugi.

Tihrum. Waj sinni, ka daschi Latweeschi gribb pa-
lit pa schihdeem.

Inga. Kas nu tee par neeteem!

Tihrum. Naw wis neeki, es to warru peerahdiht.

Inga. Nu tad parahdi man kahdu Latweeti, kas par
schihdu palizzis.

Tihrum. Tee Latweeschi, kas istabâ eenachtusch zep-
puri nenonemm, irr schihdi, jo schihds arri zepuri neno-
nem istabâ buhdams.

Kaut pulkites jel justu.

(Pehz G. Heine.)

Kaut pulkites jel justu
Schih mannas flumjibas,
Tahm lihds ar manni pluhstu
No sahpehm affaras.

Kaut lafstigala prastu
To gauschu firdsehstu,
Ta sahles gan atrastu,
Mann' dseedoht kluffetu.

Kaut swaigfnes stattihht spehtu
No manna dwehshle zeesch;
Tahs mihtal' atspihdetu,
Man weeglotu, kas speesch.

Bet tahm tas newaid sinnams

Kas mannu firdi dseff;

Tik weenai ween tas minnams

Tik weena ta to schteff. — Behrsinsch.

Utdildedams redaltehrs Ernst Plates.

No zensures atwehshs. Rihgâ, 19. Juli 1874.